

Київський національний університет культури і мистецтв

Кафедра інформаційних технологій

	Назва дисципліни (курсу)	Сучасні концепції в інформаційній, бібліотечній та архівній галузі	
	Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий), PhD	
	Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
	Спеціальність	029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Освітньо-наукова програма	Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	
	Форма навчання	денна	
	Адреса викладання	вул. Євгена Коновальця, 36	
	Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра інформаційних технологій	
	Семестри	II	
	Обсяг	Загальна кількість годин	<i>120</i>
		Кількість кредитів	<i>4</i>
		Лекції	<i>20</i>
		Практичні заняття	<i>8</i>
		Самостійна робота	<i>92</i>
		Форма звітності	іспит (II семестр)
		Тип дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	обов'язкова
		Мова навчання	Українська
	Викладач	Новальська Тетяна Василівна	
	Контактна інформація	ibas.knukim@gmail.com	
tnovalska@gmail.com			
Програма дисципліни	https://elearn.knukim.edu.ua/course/view.php?id=2497		

ЗАГАЛЬНИЙ ОПИС ЗМІСТУ ДИСЦИПЛІНИ

Курс спрямований на ознайомлення здобувачів ступеня доктора філософії (PhD) з історією розвитку та сучасними концепціями в інформаційній, бібліотечній та архівній справі; на формування вмінь і практичних навичок здійснювати аналіз сучасних концепцій в галузевій науці. Аналізувати та визначати напрями досліджень наукових центрів та наукових шкіл галузі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: розкриття сучасних концепцій в інформології, бібліотекознавстві та архівознавстві та визначення їх впливу на розвиток науки та практики.

Завдання: засвоїти та вміти аналізувати концепції науковців галузі та визначати їх вплив на розвиток науки та практики, застосовувати досвід попередників в дослідницькій діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспіранти повинні набути такі програмні **компетентності:**

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;
- здатність до пошуку, оброблення та критичного аналізу інформації з різних джерел.

спеціальні (фахові):

- системне розуміння сутності та значення інформаційної, бібліотечної та архівної справи як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток наукових уявлень про неї та сучасні трансформації в умовах цифрового суспільства;
- фундаментальне знання філософії інформації, теорії соціальної комунікації, теоретико-методологічних засад розвитку інформатики, документознавства, бібліотекознавства, архівознавства, суміжних наук соціокомунікативного циклу;
- вільне володіння категорійно-поняттєвим та аналітично-дослідницьким апаратом в галузі інформаційних наук, документознавства, бібліотекознавства та архівознавства.

Програмні результати навчання за дисципліною:

- володіти знаннями про передові концептуальні та методологічні аспекти в галузі науково-дослідної та/або професійної діяльності і на межі предметних зв'язків інформаційної, бібліотечної та архівної справи;
- демонструвати системне розуміння сутності та значення інформаційної, бібліотечної та архівної справи як специфічного виду людської діяльності та особливої сфери пізнання, включаючи розвиток наукових уявлень про неї та сучасні трансформації в умовах цифрового суспільства;
- володіти та застосовувати фундаментальні знання філософії інформації,

теорії соціальної комунікації, теоретико-методологічних засад розвитку інформатики, бібліотекознавства, архівознавства, суміжних наук соціокомунікативного циклу як методологічної бази власних наукових досліджень;

- розробляти та реалізовувати проекти, включаючи власні дослідження, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язання значущих соціальних, наукових, культурних, етичних та інших проблем предметної галузі;

- демонструвати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень щодо інноваційного розвитку інформаційної, бібліотечної та архівної справи.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН КУРСУ

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ КУРСУ

Тема 1.1. Сучасні концепції інформології, бібліотекознавства, архівознавства: мета, зміст, завдання курсу

Предмет, мета і завдання курсу, його місце у професійній підготовці бібліотечно-інформаційних фахівців. Зміст дисципліни. Методи вивчення. Критерії оцінювання знань аспірантів. Зв'язок з архівознавчими, бібліотекознавчими та бібліографознавчими дисциплінами і галузями знань. Психологія і технологія наукової творчості. Робочий день науковця. Технічні засоби наукової діяльності.

Тема 1.2. Наука як сфера людської діяльності

Поняття про науку. Основне завдання наукознавства – розробка класифікації наук. Двоконтурна структура процесу пізнання. Наукове пізнання. Істини знання як система принципів, закономірностей, законів, основних понять, наукових фактів, теоретичних положень і висновків. Відносне знання. Абсолютне знання. Наукова концепція. Концептуальність. Методологія наукового пізнання.

Фундаментальні наукові дослідження. Прикладні наукові дослідження. Науковий результат.

Наукова комунікація. Формальна НК. Неформальна НК. Документна НК. Наукова школа. Лідер НШ. Основні ознаки НШ. Науково-дослідницька робота студентів у межах навчального процесу. Підготовка та атестація наукових і науково-педагогічних кадрів. Підготовка науковців в докторантурі та аспірантурі.

Тема 1.3. Загальна методологія наукової творчості

Методологія як учення про науковий метод. Функції методології. Фундаментальна, або філософська, методологія. Розвиток методології як розвиток пізнання. Діалектика як метод пізнання природи, суспільства і мислення. Загальнонаукова методологія. Історичний підхід до вивчення об'єкта пізнання.

Порівняльно-історичний метод. Метод термінологічного аналізу і метод операціоналізації понять. Загальні характеристики системи: цілісність, структурність, функціональність, взаємозв'язок із зовнішнім середовищем, ієрархічність, цілеспрямованість, самоорганізація.

Культурологічний підхід. Конкретно-наукова методологія. Методи і техніка дослідження. Вибір конкретних методів.

Логіко-аналітичні, візуальні та експериментально-ігрові методи. Методи наукового пізнання: спостереження, порівняння, експеримент, опитування, метод експертних оцінок, метод імплікаційних шкал, контент-аналіз.

Тема 1.4. Наукові напрями в інформології на сучасному етапі

Теорія інформації. Концепції інформаційного суспільства. Еволюція інформаційного сервісу. Управління інформацією. Інформаційні ресурси. Інформаційні продукти. Інформаційні послуги. Медіа інформація. Сучасні інформаційні технології. Прикладні аспекти інформаційного сервісу. Гуманістичні аспекти інформології. Інформаційна етика. Академічна доброчесність і поширенні інформації. Аспекти інтелектуальної власності.

Тема 1.5. Бібліотекознавчі концепції на сучасному етапі

Трансформація бібліотек у сучасні документально-інформаційні центри та їх нові напрями діяльності.

Розробка концепцій розвитку автоматизації бібліотек. Створення єдиного електронного каталогу та служби інформаційно-бібліотечного сервісу. Концепція інформатизації наукових бібліотек та створення інтегрованих науково-інформаційних ресурсів. Зміст та напрями бібліотечно-інформаційного забезпечення органів влади та управління.

Міжнародне співробітництво стосовно створення електронних ресурсів у галузі науки, культури, освіти. Науково-методична робота публічних бібліотек та розвиток її змісту. Соціально-психологічні засади бібліотечного обслуговування. Створення та основні напрями діяльності психологічної служби. Наукові засади напряму бібліотечне краєзнавство.

Концептуальні засади документознавства як комплексної дисципліни. Концепція бібліотечної професіології. Дослідження історії бібліотек та бібліотекознавства.

Тема 1.6. Архівознавчі концепції на сучасному етапі

Основні засади збирання, зберігання, інтелектуального доступу до національної документної спадщини. Розробка класифікаційних технологій опису документів. Кодикологія та кодикографія як нові напрями наукових досліджень. Трансформація традиційних технологій та створення електронних ресурсів документів. Законодавче регулювання роботи з документами сучасних форм у діловодстві та їх архівного зберігання(тенденції розвитку (зміни) сучасного діловодства та архівної справи, юридична сила документів в електронній формі, зокрема цифрових аудіовізуальних документів, вирішення питання авторських та майнових прав щодо таких документів, комплектування архівів документами в електронній формі).

Теоретичні питання документознавства, архівознавства та джерелознавства в умовах розвинутого інформаційного суспільства(напрями досліджень сучасного документознавства, архівознавства, джерелознавства, поняттєвий апарат, сутність документів в електронній формі (питання щодо унормування роботи з такими

документами, експертиза цінності та їх зберігання, справжність документів у електронній (цифровій) формі, питання довіри держави, суспільства та громадянина до інформації, що надається архівами в електронній формі тощо), становлення нових напрямів наукових знань в українському архівознавстві та джерелознавстві (архівна україніка, аудіовізуальне та електронне архівознавство тощо).

Тема 1.7. Наукові центри галузі та їх діяльність

Поняття наукового осередку в галузі книгознавства, бібліотекознавства, бібліографії. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського як науковий центр галузі. Діяльність спеціалізованої ради НБУВ, аспірантура. Характеристика видань НБУВ. Київський національний університет культури та мистецтв як осередок галузі. Внесок кафедри книгознавства і бібліотекознавства у підготовку наукових фахівців. Діяльність спеціалізованої ради. Характеристика видань КНУКіМ. Наукова діяльність кафедри. Харківська державна академія культури як центр підготовки фахівців галузі. Діяльність Вченої ради. Аналіз наукових видань ХДАК.

Наукова діяльність Національної парламентської бібліотеки України. Дослідження НІБУ та їх внесок в розвиток науки. Видання та їх характерні особливості. Внесок Книжкової палати України у розвиток бібліографії. Дослідження КП України. «Вісник Книжкової палати» як фаховий часопис. Національна академія керівних кадрів культури та мистецтв її внесок у підготовку та перепідготовку фахівців Галузі.

РОЗДІЛ 2. НАУКОВІ ШКОЛИ ГАЛУЗІ ТА ЇХ ОСОБЛИВОСТІ

Тема 2.1. Особливості наукових шкіл галузі бібліотекознавства, архівознавства

Наукова спільнота, що об'єднана фундаментальними ідеями. Наукова спільнота, яка під керівництвом лідера формує фундаментальну теорію, що зумовлює новий стиль мислення в конкретній науці, її нову парадигму і новий період (етап) розвитку. Наукова спільнота, що поділяє важливі для одного або кількох розділів конкретної науки концептуальні ідеї і методологічні підходи. Науково-освітній тип школи, що складається з наукового керівника і його учнів, які вчаться в аспірантурі, докторантурі або як пошукачі та ті які захистили дисертації.

Співпраця лідерів провідних наукових шкіл. Розвиток наукових шкіл на кафедрах вузів культури і мистецтв.

Тенденції розвитку бібліотечної справи в умовах інформатизації суспільства. Наукові школи ХДАК, КНУКіМ, НБУВ, РДГУ.

Напрями досліджень наукових шкіл: ХДАК – дослідження освітнього процесу щодо спеціальності, вирішення переважно питань вдосконалення бібліотечно-інформаційної освіти, діяльності бібліотек вищих навчальних закладів та розвитку соціально-комунікаційного аспекту освітнього процесу спеціальності інформаційно – бібліотечних ресурсів. Одночасно розробляються інтегровані (разом з документознавством) підходи до освіти.

НБУВ – історія і теорія бібліотечної та книжкової справи України, історія книги та бібліографії в Україні, біографічні дослідження, формування нових ресурсів та

технологій електронного ресурсознавства тощо.

КНУКІМ – бібліотечно – інформаційні ресурси, теоретичні та прикладні аспекти бібліотекознавства; бібліотечна професіологія, види бібліографічної діяльності, державна бібліографія України, інформаційно-бібліографічна освіта в Україні і світі.

Тема 2.2. Дисертаційні дослідження як джерело визначення стану і тенденцій розвитку науки

Історичні передумови виокремлення із соціогуманітарних наук спеціальності «Книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство». Статистичний аналіз, проблемно-тематична і предметна класифікація дисертаційних досліджень. Основні тенденції, пріоритетність напрямів у розробці теоретичних і практичних питань, актуальних аспектів сучасного розвитку галузі як комплексної спеціальності.

Роль дисертацій як об'єктивного джерела, що відображає стан і розвиток науки.

Діяльність вчених рад із захисту дисертацій за спеціальністю: книгознавство, бібліотекознавство, бібліографознавство.

Тема 2.3. Концепції та їх вплив на розвиток науки та діяльності інформаційних установ

Фундаментальні праці, в яких бібліотека досліджується як система соціалізації, як система обслуговування, як система професіоналізації, як культурно-інформаційний центр, як технологічна система.

Розвиток теоретичних основ бібліотекознавства. Вплив наукових праць на практичну діяльність бібліотек.

Концепції Онищенко О. С., Дубровіної Л. А., Ковальчук Г. І., Ківшар Т. І., Новальської Т. В., І. О. Давидової, О.В. Воскобойнікової-Гузевої, Т.Ю. Гранчак, О.О. Сербіна, А.А. Соляник, Н.М. Кушнарєнко, А.В. Шимаєвої та інші.

РОЗПОДІЛ ГОДИН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		денна форма
1.	Тема 1.3. Розвиток теорії і методології бібліотекознавства та архівознавства в ХХ ст.	2
2.	Тема 2.1. Наукові центри галузі та їх діяльність	2
3.	Тема 2.2. Особливості наукових шкіл галузі	2
4.	Тема 2.3. Дисертаційні дослідження як джерело визначення стану і тенденцій розвитку науки	2
Усього годин		8

ВИДИ РОБІТ І ЗАВДАНЬ. ІНСТРУМЕНТАРІЙ НАВЧАННЯ

Види робіт для осмислення понять і практичного засвоєння курсу:

- анування наукової літератури;
- опрацювання й коментування довідкових джерел;
- презентація підготовленого індивідуального завдання на обрану тему;
- захист підготовлених рефератів, доповідей;
- обговорення структури дисертаційних досліджень.

Індивідуальні завдання:

Підготовка термінологічного словника з дисципліни.

Підготовка тез на наукову конференцію.

Підготовка наукової статті з проблем дослідження.

Підготовка рефератів, доповідей за проблематикою курсу.

Підготовка друкованого варіанту наукового виступу.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності та нормативних документів.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Оцінка за національною шкалою		Оцінка ЄКТС	100-бальна система оцінювання
Екзамен (чотирирівнева)	Залік (дворівнева)		
відмінно	зараховано	A	90-100
добре	зараховано	B	80-89
		C	71-79
задовільно	зараховано	D	61-70
		E	50-60
незадовільно	не зараховано	FX	30-49
		F	0-29

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Про інформацію від 2 жовтня 1992 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
2. Про захист інформації в автоматизованих системах від 5 липня 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
3. Про бібліотеки і бібліотечну справу від 27 січня 1995 р. *Бібліотечний вісник*. 1995. № 2. С.1–5.
4. Про видавничу справу від 5 червня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
5. Про вищу освіту. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 12.08.2020).
6. Про Національну програму інформатизації від 4 лютого 1998 р. *Урядовий кур'єр*. 1998. 12 берез. С. 9–12.
7. Про внесення змін до Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу»: від 16 березня 2000 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 23. Ст. 177.
8. Бачинська Н. А., Салата Г. В. Бібліотекознавство : посібник для вищих навчальних закладів. Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа. Київ : Медінформ, 2016. 242 с.
9. Бачинська Н. А., Салата Г. В. Бібліотекознавство : довідник для вищих навчальних закладів. Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Київ : Медінформ, 2016. 228 с.
10. Бачинська Н. А., Салата Г. В. Національні бібліотеки світу : навчальний посібник. Спеціальність: 029 «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа». Київ : Медінформ, 2016. 232 с.
11. Бібліотека. Наука. Комунікація: Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали міжнародної наукової конференції (Київ, 4–6 жовт. 2020 р.). Київ : НБУВ, 2020. 706 с.
12. Булах Т. Д. Рекламна комунікація в книжковій галузі: монографія / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2017. 231 с.
13. Дубровіна Л. А., Онищенко О. С. Бібліотечна справа в Україні в ХХ столітті / НАН України. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, Інститут рукопису. Київ, 2009. 530 с.
14. Воскобойнікова-Гузєва О. В. Стратегії розвитку бібліотечно-інформаційної сфери України: генезис, концепції, модернізація : монографія / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського; наук. ред. Г. І. Ковальчук. Київ : Академперіодика, 2014. 362 с.
15. Книгознавча школа Київського національного університету культури і мистецтв : антологія / уклад. В. М. Медведєва. 2-ге вид., випр. та допов. Київ : Ліра-К, 2018. 676 с. (Серія : Наукові школи).
16. Ковальчук Г. І. Український науковий інститут книгознавства (1922–1936). Київ : Видавничий дім «Академперіодика», 2015. 688 с.
17. Кушнарєнко Н. М., Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підручник. 6-те вид., переробл. і доповн. Київ : Знання, 2008. 320 с.
18. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського у перше десятиліття незалежності України (1991 – 2002) : монографія. Київ : НБУВ , 2019. 452 с.
19. Новальська Т. В. Бібліотечне читачезнавство в Україні: історія, теорія, практика : монографія. Київ : Ліра-К, 2018. 352с.
20. Новальська Т. В., Черняк І. В. Видатний український бібліотекознавець Олексій Степанович Сокальський (1918-1991)» : монографія. Київ : Ліра-К, 2019. 192с.
21. Сербін О. О. Систематизація інформації в контексті розвитку класифікацій наук : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2015. 431 с.
22. Шляхи підвищення ефективності функціонування соціальних комунікацій в умовах посилення глобальних інформаційних впливів : монографія / В. М. Горювий та ін. Київ : НВЦ НБУВ, 2018. 280 с.

Допоміжна

23. Башун О. В. Трансформація універсальної бібліотеки як культурно-інформаційного центру регіону : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук. Київ, 2001. 18 с.
24. Гранчак Т. Ю. Інформаційно-комунікаційні технології в дистанційній бібліотечній освіті в Україні: комплексність і варіативність. *Information Technologies and Learning Tools*. 2019, Vol. 73(5). С. 219-293.
25. Гранчак Т. Ю. Концептуальна модель гнучкої бібліотеки. *Український журнал з бібліотекознавства та інформаційних наук*. 2020. № 6. С. 10-23.
26. Гранчак Т. Ю. Соціокультурний дискурс національних бібліотек України як інструмент формування національної пам'яті. *Бібліотечний вісник*. 2016. № 6. С. 7-14.
27. Дубровіна Л. А. Кодикологія та кодикографія як спеціальні дисципліни в дослідженні історії української рукописної книги : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. іст. наук. Київ, 1993. 39 с.
28. Дубровіна Л. А., Лобузін К. В. Створення національної системи наукометричної інформації та Українського національного індексу цитування : перспективи консолідації ресурсів. *Бібліотечний вісник*. 2019. № 6. С. 3–9 .
29. Ільганаєва В. О. Бібліотечна освіта в контексті еволюції системи соціальних комунікацій : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра. іст. наук. Київ, 1996. 44 с.
30. Каракоз О. О. Історія книги : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2018. 360 с.
31. Ковальчук Г. І. Головна Книжкова палата в м. Києві. *Вісник Книжкової палати*. 2019. № 2. С. 5–11.
32. Ковальчук Г. І. Книгознавчі наукові школи НБУВ: спроба ретроспективного аналізу. *Бібліотечний вісник*. 2018. № 4. С. 42–50.
33. Кулешов С. Г. Типологія наукових документів: Історія та сучасний стан : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра іст. наук. Київ, 1997. 46 с.
34. Лобузін К., Коновал Л. Електронні інформаційні ресурси наукової бібліотеки в сучасному веб-середовищі. *Бібліотечний вісник*. 2018. № 6. С. 51–52 .
35. Муха Л. В. Бібліотечні книжкові колекції та зібрання: походження, історія, реконструкція. Київ, 1997. 50 с.
36. Новальська Т. В. Бібліотечно-інформаційна освіта в КНУКІМ в контексті історії та сьогодення. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2019. №1. С.124–132.
37. Новальська Т. В. Київський національний університет культури і мистецтв (КНУКіМ). Бібліотечно-інформаційна освіта. *Українська бібліотечна енциклопедія*. URL: <https://cutt.ly/gh1HtQ9> (дата звернення: 12.08.2020).
38. Новальська Т. В. Наступність здобуття вищої бібліотечно-інформаційної та архівної освіти в умовах реформування. *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2017. № 1. С. 4–10.
39. Новальська Т. В. Основні напрями творчої співпраці харківської та київської бібліотечних науково-освітніх шкіл. *Документознавство. Бібліотекознавство. Інформологія*. 2018. № 4. С. 3–10.
40. Новальська Т. В. Основні напрями співробітництва КНУКіМ та НБУВ. Життя в науці. Студії на пошану Любові Дубровіної / НАН України, НБУВ ; відпов. ред. О. Онищенко ; упоряд. О. Боряк, Г. Боряк, Н. Зубкова, Г. Папакін, О. Степченко, Н. Шип. Київ : НБУВ, 2020. 632 с.
41. Пилко И. С. Библиотечная технология в структуре библиотечного знания. *Библиотечно дело*. Москва, 2001. Ч. 1. С. 35–36.
42. Попик В. І. Ресурси довідкової бібліографічної інформації: історичний досвід формування. Сучасний стан, проблеми та перспективи : монографія / НАН України, Нац.б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2013. 520 с.
43. Сербін О. О., Ситницький М. В. Перспективи розвитку наукових бібліотек дослідницьких університетів України в контексті імплементації європейського досвіду. *Проблеми Економіки*. 2018 № 1 (35). С. 115–121.
44. Солоіденко Г. Термінологічна діяльність у контексті бібліотекознавчих досліджень другої половини ХХ ст. *Наукові праці НБУВ*. Київ, 2007. Вип.19. С. 669–679.
45. Чачко А. С. Библиотечноеведение в человеческом измерении: монография. Москва ; Киев, 2000. 168 с.

46. Чачко А. С. Своєчасність підтримки гуманістичного напрямку в українському бібліотекознавстві. *Вісник книжкової Палати*. 2002. № 3. С. 12–14.
47. Швецова-Водка Г. М. Теорія, історія, організація та методика бібліографії : вибр. пр. / Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. Рівне : ППДМ, 2011. 495 с.
48. Яременко Л., Горєва В., Степченко О. Архівна спадщина в інформаційному просторі: традиції, інновації, перспективи. *Бібліотечний вісник*. 2016. № 6. С. 41–42.
49. Яременко Л., Степченко О., Вербицька О. Історія української науки в документах. *Бібліотечний вісник*. 2017. № 6. С. 54–55.
50. Яременко Л., Вербицька О. Наукова архівна спадщина: формування, документний склад, інформаційний потенціал. *Бібліотечний вісник*. 2015. № 6. С. 43–44.

Інформаційні ресурси

51. Державна архівна служба України (Укрдержархів) : [офіц. сайт]. URL: <http://www.archives.gov.ua/Archives/scau.php> (дата звернення: 12.08.2020).
52. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова»: [офіц. сайт]. URL: <http://www.ukrbook.net> (дата звернення: 12.08.2020).
53. Державна науково-технічна бібліотека України : [офіц. сайт]. URL: <https://dntb.gov.ua/> (дата звернення: 12.08.2020).
54. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : електронні інформаційні ресурси НБУВ : [офіц. сайт]. URL: <http://www.irbis-nbuv.gov.ua> (дата звернення: 12.08.2020).
55. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого : [офіц. сайт]. URL: <https://nlu.org.ua/> (дата звернення: 12.08.2020).
56. Український інститут науково-технічної експертизи та інформації: [офіц. сайт]. URL: <http://www.uintai.kiev.ua/> (дата звернення: 12.08.2020).
57. Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства (УНДІАСД) : [офіц. сайт]. URL: <https://undiasd.archives.gov.ua/> (дата звернення: 12.08.2020).

Періодичні видання

58. Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія (НАКККиМ) : науковий журнал. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Bdil/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
59. Бібліотечна планета : науково-виробничий журнал. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Bib_Planeta/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
60. Бібліотечний вісник : науково-теоретичний та практичний журнал. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Bib_Visnyk/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
61. Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв : науковий журнал. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vdakk/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
62. Вісник Книжкової Палати: науково-практичний журнал. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VKP/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
63. Вісник Львівського університету: збірник наукових праць. (Серія книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології). URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlnu_knyg/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
64. Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова : науковий журнал. (Бібліотекознавство. Бібліографознавство. Книгознавство). URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vonu_bbk/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
65. Вісник Харківської державної академії культури: збірник наукових праць. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/VKhdak/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
66. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : збірник наукових праць. (Серія: Бібліотекознавство. Книгознавство). URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Npkrnu_bk/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
67. Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського : збірник наукових праць. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/NBUV/index.html (дата звернення: 12.08.2020).
68. Студії з архівної справи та документознавства : збірник наукових праць. URL: http://nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Studii/index.html (дата звернення: 12.08.2020).